

dobro izpeljal. Dragi Vinko! Sedaj ne bomo več slišali tvojega močno donečega glasu ne iz cerkvenega kora in ne raz društvenega odra, zato ti pa želimo, da se sedaj z angelji veselíš in raduješ v svetih nebesih, da z njimi prepevaš ono veličastno angelsko pesem „Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji!“

Ne rezani kamen, ne lavorov šop,
Ne kaže ne pravi, kje njegov je grob.
Le prosta pravljica naj ta ne molči,
Naj prosta pravljica junaka slavi!

Na polju časti in slave sta izdahnila svoji junški duši brata Miha in Jožef Polanko iz Koprivnice. Bila sta spoštovana in vrla mladečiča.

V daljni tujini je našel v boju za domovino dne 4. julija t. l. popoldne ob 4. uri, od sovražne granate zadet, prerano smrt Matija Rajh, doma iz Pavlovec pri Ormožu. Za njim žalujejo neutešljivi starši, brat, sestre, drugi sorodniki ter mnogobrojni prijatelji in znanci. Bil je vzgleden sin in brat, navdušen vojak, zvest prijatelj, živahen družabnik, postrežljiv in prikupljiv. Vsakomur, kdor ga je poznal, bo ostal v prijaznem spominu.

Padel je Al. Voglar iz obč. Winterovec, župnika Sv. Urban pri Ptuj. Bil je priden, vzoren mladenič, za to čutilo starši in drugi močno njegovo izgubo. Sel je po zasluženo plačilo k Vsemogočnemu, pri katerem naj izprosi tudi za nas srečno večnost in veselo svidenje nad zvezdami!

Iz Dramelj se nam piše: Stevilo naših vojakov se je zopet skrčilo za štiri. Padli so: mož M. Šelih in fanta Stefan Belak in Alojz Močnik iz Dobja ter Jan Janec Preložnik iz Svetelke.

Vsem slovenskim žrtvam boji traja spomin!

O miru.

Četverosporazum se ni odgovoril na našo mirovno ponudbo. V četverosporazumih državnih zbornicah so sicer ministri govorili zelo odklonilno, toda čakajmo vendar le, če bo tudi njih skupen odgovor tako izpadel. Med tem je namreč že tudi Severna Amerika posegla vmes zaradi miru.

Predsednik Severnoameriških Zveznih držav Wilson je na vse vojskujoče države poslal vabilo, da se naj poščje prilika, pri kateri bi mogle vse države povedati, pod katerimi pogoji so voljne končati vojsko in kako se hočejo zavezati, da v prihodnje ne pride več do tako strašnega krvoprelitja. Kje in kako se najde taka prilika, je Wilsonu vseeno, toda okolščine bi morale biti take, da vsaka država lahko prostodušno pove svoje mnenje.

Četverosporazum seveda se tudi na ta Wilsonov predlog ni odgovoril. Pač pa je odgovorila z naša vlada in zavezniki.

Naša vlada in zavezniške vlade so odgovorile, da z veseljem pozdravljajo ameriški predlog, ker se popolnoma krije s tem, kar smo tudi mi predlagali, namreč da se ustvarijo podlage za trajen mir. Ker Severna Amerika prepušča vojskujočim državam, da same najdejo sredstva in pota za tak razgovor, smatramo mi in zavezniki kot najprimernejšo pot, da se zastopniki vojskujočih držav neposredno in osebno razgovorijo, torej brez posredovalcev. Za to predlagamo v smislu naše mirovne ponudbe z dne 12. t. m., da stopijo zastopniki vojskujočih držav kmalu skupaj v kakem kraju nepristranskega ozemlja. Tudi smo pripravljene, kakor želi Amerika, da se kar po vojski razgovarjamo, kako bi se v bodoče dale za braniti take strašne vojske.

Švica je poslala na vojskujoče države poslanico, v kateri naznanja, da podpira želje predsednika severnoameriških Zveznih držav. Švica bi bila srečna, ako bi mogla na kak način koli pripomoči do velikega cilja.

Papež je dne 24. t. m. sprejel kardinalski zbor,

lega. Spomnil sem se, da je danes Gospodov dan in glas bronu vabi vernike v hram božji. Urno sem ostavil mrzlo, pusto sobo in hitel za nebesko vabečim glasom zvona. Nekaj streljajev za gradom sem zapazil kapelo, raz katere je zvončkal tako milo tolažilno.

Hram božji je bil poln vernikov, ki so v ponižno klečeči glasni molitvi čakali najsvetejše daritve. Tega pogleda na ta v prahu ponižnosti in srčne udanosti klečeči, in moleči človeški rod ne zabim nikdar. Tudi jaz sem zdrknil na kolena in molil z ljudstvom vred vneto-goreče.

Pristopil je k oltarju rimsko-katoliški duhovnik in grla vseh vernikov so zapela tako žalostno donečo poljsko mašno pesem, da so celo mene obilile solze. Dozdeva se mi še danes, da je bilo v isto pesem vloženo vse gorje tedaj še nepoznane svetovne vojne. Ta sv. daritev, molitev in petje tega ljudstva je podprlo moje po slabo prebiti noči potro srce z močeno tolažbo. Pozabil sem na mokro obleko in prazno sobo, ker dozdevalo se mi je, da klečim v slovenski domači romarski cerkvi.

V tem pusto-praznem gradu smo bivali kakih osem dni. Zbili smo si postelje, stole in mize ter se čutili zadovoljno-domače. Obhajali smo tamkaj 18. avgust s sv. mašo na prostem, z veliko paradom in okusno-bogatim obedom. Drugega dne pa smo dobili povelje, nastopiti pohod v prvo bitko . . .

(Dale prih.)

pred katerim je govoril, da se bo naprej trudil in ne bo opešal v delu za mir. Naj bi ga poslušale vse države ter ustavile dogodke, ki uničujejo ljudstva.

To so vsi koraki, ki so se zares storili v zadnjem času za mir. To je uradno pribito. Vse, kar pa več pripašajo listi, so le mnenja posameznih časnikarjev in politikov. In kaj je naše mnenje? Da se bo nit, ki drži do mira, plela naprej. Včasih bo sicer drobnša, včasih debelejša, a utrjala se ne bo več. Mi gremo miru nasproti, toda sedaj še z zelo počasnimi, opreznimi koraki. Spremljajmo mirovna prizadevanja, kakor želijo sv. Oče, z gorečimi molitvami za popoln uspeh.

Rumunsko bojišče.

V Dobruči so bolgarske čete dospete že do spodnjega toka Donave in so zasedle mesti Tulcea in Isaceea (blizu izliva Donave). Naši težki topovi obstreljujejo ruski breg Donave. Sovražnik ima zaseden v Dobruči le še ozek kot ozemlja med Braile in Isaceea. Rusko in rumunsko paroplovstvo po Donavi je ustavljeno.

Na rumunskih tleh med sedmograško mejo in Donavo in sicer na črti Braila-Rimnicul-Sarat-severovzhodno obmejno gorovje, se je razvila te dni zopet večja bitka. Naši so na več mestih prodrli sovražno fronto in prodirajo v severovzhodni smeri proti glavni sovražni obrambni črti ob Seretu, kjer organizirajo Rusi in Rumuni glavni odpor.

Ogromen vojni plen.

Plen, ki so ga v vojski naše armade odvzele sovražnikom, je mogoče določiti le približno, ker je bilo vpljenjeno vojno gradivo čisto uporabljeno takoj zopet proti sovražniku. Navesti je mogoče torej samo število v naše kraje odvedenega plena. Že pred rumunsko vojno je znašal plen daleč najl 11.000 topov z okoli 5 milijoni krogel, 3500 strojnih pušk, okoli poldrugi milijon pušk in karabink in okrog 10 tisoč municijskih vozov. K temu je pristoje še do 14. decembra vračunjeni zelo bogati rumunski plen, in sicer okrog 500 topov, 400 strojnih pušk, 200.000 navadnih pušk in veliko število vojnih vozov.

Rusko bojišče.

Rusi ponavljajo svoje napade posebno na naše karpatske postojanke, a vedno brez uspeha. S temi svojimi napadi bi sovražnik rad kril pošiljanje čet na rumunsko bojišče ob Seretu.

Italijansko bojišče.

Na italijanski fronti, posebno na Krasu, je bil zadnje dni pred Božičem hud obojestranski artilerijski ogenj. Iz izjav vojskovodje generala Boročevića v listih preveva naše armadno vodstvo upanje na ugoden potek bodočih bojev na Krasu. — V južni Adrijii je del našega manjšega brodovja v noči od 22. na 23. decembra uspešno napadel tamošnje italijansko brodovje. Uničili smo tri sovražne ladje, več pa poškodovali.

Naši rušilci v boju z Italijanskimi ladjami.

V noči od 22. na 23. t. m. so štirje naši rušilci v Otrantskem prelivu (spodnja Adrijia) potopili po topovskem boju dva oborožena stražna parnika. Na povratku jim je zastavilo pot najmanj šest sovražnih rušilcev mogočnejšega in hitrejšega tipa. Naši so predrli sovražno ladijsko črto. Nako je prišlo do srčitega topovskega boja, pri čemer je en sovražni rušilec ostal razbit na bojišču, trije drugi bili zadeti večkrat iz bližnje razdalje in poginani v beg, med njimi en rušilec še mogočnejšega, neznanega tipa. Izmed naših rušilcev je bil eden zadet dvakrat na dimnik, drugi enkrat v zgornjem delu. En mož je mrtev, nobeden ranjen.

Le trdnoverni ostanejo v vojski mirni.

Janez Hajnssek od Sv. Petra na Medvedovem selu piše s tirolskega bojišča č. g. župniku Gomilseku:

Srčen pozdrav iz bojnega polja in se lepo zahvalim za vaše I. družbeno pismo. Prejel sem ga že dne 10. novembra. Odgovorim vam pa na njega danes, ko praznuje god sv. Stanislav, naš patron. Č. g. župnik! Jako me je razveselilo, da se še spominjate v ljubi domovini na nas vojake, ki smo dan in noč pripravljene žrtvovati svoje življenje za njo. Res je in to se pozna najbolj tukaj, da je v prvi vrsti vera potrebna. Vsak, ki vere nima, je podoben blaznemu in je vreden usmiljenja. Takih pa žalibog ne manjka in tudi vojska ne bo zmodrila vseh. Bogu moram biti hvaležen, da me še tako dolgo varuje. In kolikokrat sem že mislil: zdaj in zdaj bo padla ka-

kšna granata preblizu ali celo v mene. Ah On je čuval nad menoj. Kadar so žvižgale in se zarivale pred menoj ob strani in za menoj, takrat sem si samo mislil: Kakor bo božja volja, tako bo in se nisem bal prav nič. Tisti pa, ki nima nič vere, začne rohneti in preklinjati vse, kar mu pride na jezik. A ta, ki ni trden v veri, se začne tresiti in skrivati, ako je le mogoče. Le trdnoverni ostanejo mirni. Zaupaljujem se vsem družbenikom za pozdrave in vračam enako srčen pozdrav vsem.

Macedonsko bojišče.

Po poročilu švicarskih listov je četverosporazum sklenil poslati 100.000 mož svežih čet na macedonsko bojišče. Ista poročila tudi pravijo, da se je podal srbski kralj Peter v spremstvu srbskega prestolonaslednika na fronto severno od Bitolja, kjer je imel nagovor na srbske čete, v katerem je rekel, da je zavzet, e Bitolja prvi korak za uresničenje srbskih želj. Na mir se bo mislilo še le takrat, ko bo Srbija očiščena od sovražnika.

Francosko bojišče.

Anglija je poslala v zadnjih dneh šest novih divizij na francosko bojišče. Ker je tudi Francija poslala na fronto nekaj divizij svežih čet, 12 oddelkov novih letal ter 100 novih velikanskih topov, sklepajo francoski listi, da bo pričel novi francoski vrhovni armadni poveljnik general Nivelle s splošno in velikopotezno ofenzivo. Temu nasprotno pa pravijo nemška uradna poročila, da je smatrali veliko bitko ob Sommi za sedaj za zadruženo ter da pred spomladjo ne bo prišlo na francoskem bojišču do večjih vojnih podvzetij.

Življenjepis novih ministrov.

Grof Cernin.

Naš novi zunanji minister grof Cernin je star 44 let in se prišteva med najmožnejše avstrijske visoke državnike. Do izbruha vojske z Rumunijo je bil avstrijski poslanik v Bukarešti. Madžari so ga ob vpadu Rumunov na Sedmograško v ogrski zbornici ostro napadali, češ, da ni pošiljal iz Rumunske zanesljivih poročil o tamošnjem položaju pred vojsko. Pozneje pa se je dokazalo, da je grof Cernin našo vlado pravilno obveščal. Grof Cernin pripada k stari nemško-češki plemenitaški rodbini. Bil je zaupnik rajnega prestolonaslednika Franc Ferdinanda, kateri je pogosto bival kot lovski gost na njegovem gradu Vinar. Grof Cernin je odločen katoliški mož, ki posebno rad odpira katoliško časopisje.

Grof Klam-Martinic.

Novi avstrijski ministrski predsednik grof Henrik Klam-Martinic je bil rojen 1. januarja l. 1863. Njegov oče, Rihard grof Klam Martinic je bil nekdanji podpredsednik avstrijske državne zbornice. Novi ministrski predsednik je bil spremljevalec rajnega nadvojvode Franca Ferdinanda na njegovem svetovnem potovanju in se ga je tudi pozneje smatralo kot osebnega prijatelja rajnega prestolonaslednika. Grof Henrik Klam-Martinic je bil izvoljen kot zastopnik veleposestva v češki deželni zbor leta 1894, leta 1902 je bil imenovan za dosmrtnega, nekoliko pozneje pa za dednega člana avstrijske gosposke zbornice, kjer se je pridružil desnici zbornice. Dolgo vrsto let je bil stalni član delegacij, kjer se je posebno zanimal za vprašanja oborožene sile naše države. Odkar je leta 1909 postal namestnik načelnika kluba konzervativnih veleposestnikov v češkem deželnem zboru, je stopil pri posredovalnem delu tega kluba med Čehi in Nemci opetovano v ospredje. Ko je bil leta 1913 kot naslednik grofa Thuna izvoljen za predsednika desnice, je dobil tudi upliva na parlamentarno politiko. Tako je n. pr. bil poročevalec o kompromisu, ki ga je dogovorila skupna komisija obeh državnih zbornic glede finančnega načrta meseca januarja 1914. V zadnjem času se je živahno vdeleževal prizadevanj, da se v Avstriji zopet upostavi parlamentarno življenje. Odkar je izbruhnila vojska, je opravljal vojaško službo kot kavalerijski ritmojster. Dne 31. oktobra 1916 je postal v Koerberjevem kabinetu poljedelski minister.

Novi trgovinski minister dr. Urban.

Novi trgovinski minister dr. Urban je star 60